

W. BIEGAŃSKIĘ · W · CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

BIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI, PÓŚCIGOWY
SPRAWOM MIEJSCOWYM ORAZ ZAGŁĘBIA DĄBROWSKIEGO.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA: CZĘSTOCHOWA, II-GA ALEJA Nr. 35. — TELEFON Nr. 50. Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów codziennie z wyjątkiem dni świątecznych od 8-10 wiecz. Rękopisów nie zwraca.

AGENCIATY: w Rakowie, Noworadomsku, Myszkwie, Zawierciu, Piotrkowie, Łodzi i Warszawie. Cena pojedynczego egzemplarza kop. 5.

TEATR

URANIA

Program od wtorku 9 do piątku 12 Czerwca r. b.

Na scenie
pod kierunkiem **I. Sikieryńskiego**
Rozbite zwierciadło
Arcywesoła komedycja w 1 akcie Marka Twaina
Anons: W sobotę 13 Czerwca przyjeżdża primadonna **Stella Marte**

na **Piaskach Sachary** czyli
ukojenie (wspan. dr. w 4 cz.)
RYNYM MORZU (nat.)
WYŚCIGACH (komiczne)
artystyczny „Koszałki opakii”

POKOST

C. Ch. Szmidta w Rydze oraz wszelkiego rodzaju farby i gips poleca
Skład Materjałów
Aptecznych i farb
Wacława ORŁA
w Częstochowie III Aleja 46.

Teatr

URANIA

Program od wtorku 9 do piątku 12 czerwca r. b.

Za honor kobiety

Znakomity współcz. romans w 4 ak.
JAS I KOM NIARCZYK kom.
Kronika Gaumont'a (nat.)
Nad program: **SASKA SZWAJCARJA** (nat.)

Teatr

URANIA

Program od wtorku 9 do piątku 12 czerwca r. b.

Na scenie
pod artystycznym kierunkiem
Wł. Glogera
Nowa wystawa! Stylowe kostjumy!
Komedia o człowieku,
który zaślubił niemowę
Głośna sztuka w 2 ak. przez A. France'a

TEATR „ODEON”

II Aleja № 43. KRZEMIŃSKIEGO
Najstarszy w Królestwie
Telefon № 4-77.

Program od środy 10 do piątku 12 Czerwca r. b.

Kobieta z ludu

Wyrotający się treścią i wykonaniem
znakomity dramat obyczajowy w 5 wielkich częściach.

Nad program: **Prens zły robotnik** (wyborna komedia)

Ostatnie pozostałe występy **Na scenie: Sensacja fenomenalna! zadziwiającego**
BORTONA Człowiek Akwarium
Fenomen **XX-go wieku**

POKOST

C. Ch. Szmidta w Rydze oraz wszelkiego rodzaju farby i gips poleca
Skład Materjałów
Aptecznych i farb
Wacława ORŁA
w Częstochowie III Aleja 46.

Gabinety Lecznico-Dentystyczne

R. Filipowicza

II-ga Aleja Nr. 24, telefon 482.
Przyjęcia:
od 9-11 i od 3-7 p.p. prócz niedzi. i świąt
Specjaln. zęby sztuczne w kauczuku i złocie

CEREZYT PRZECIW WILGOCI

10 NAGRÓD NAJWYŻSZYCH
PROSPEKT ŚWIADECTWA URZĘDOWE BEZPL.
FABRYKA CEREZYTU, WARSZAWA

od WODY ZASKORNEJ.

ANGIELSKIE POSIADA MATERJAŁY KRAJOWE

Gotowe ubrania męskie i damskie poleca pierwszy chrześcijański magazyn firmy

E. GRABOWSKI GEOMETRA

upraw. przez Minia. Spraw. CZĘSTOCHOWA, II-GA ALEJA 29.

Na mocy upoważnienia na Piotrkowieckiej gubern. Komisji do spraw włośc. cichajskich wykonuje po działach pastwisk, zamiany gruntów, separacje sukcesji i t. p.

Najsukuteczniej tępi pluskwy karaluchy prusaki oraz wszelkie pasożyty u zwierząt pływ.

„TITU”

„Dostac można w aptekach i skład. aptecz.”

Dr. med. R. TROPPAUER

b. lekarz klin. i polikliniki wiedeńskiego uniwersytetu.
Choroby skórne, weneryczne i dróg moczowych. Przyjmuje od 9-11 rano i od 5-7 po południu.
2 Aleja nr. 24 róg Teatralnej, I piętro.

R. Trawiński

w Częstochowie 2 Aleja 16.

Doktor BRONIA TOWSKI

PAWEŁ
Częstochowa Nowy-Rynek 3, Telefon 34.
Choroby skórne, weneryczne i dróg moczowych. Przyjmuje od 9-11 rano i od 4-8 popoł. Stosuje wrodzajne wstrzykiwanie SALWARSANU (HATA 096 i 914 i badanie k. w. na syfilis).

Kwintonowane Biuro Nauczycielskie **Stanisława Ligęzówny** w Częstochowie Teatralna 26.
Rekomenduje Nauczycieli, Nauczycielki, Oczelniczek, Proebanki, Bony, Nauczycielki na godziny, francuski, niemki i nauczycielki muzyki. Cudzoziemki biuro na żądanie sprządkarza.
Oraz Kursy dla Ochotniczek i Froebianek, Zapisy nowo wstępujących kandydatek codziennie od 9 rano do 6 pp. Po ukończeniu świadectwa i po-aady.
Biuro otwarte od 9 r. do 6 po południu

Skład Wyrobów Z. Marczyńska

Tabczanych
w Częstochowie, 2-ga Aleja Nr. 33, Telefon Nr. 582.
Poleca stale na składzie świeże tytonie, papierosy, cygara, gily oraz galanterję tabaczną

PO CENACH NISKICH

Magazyn posiada oprócz ubrań garniturowych gotowe burki, szlafroki płaszcze gumowe, kurtki sportowe bekieszko futra i kamizelki sztuczkowe
Przyjmuje się futra na przechowanie.

Lekarz-Dentysta

Stefan BARYLSKI

Hugoska od 10-1 i od 4-7
Częstochowa, 2 Aleja Nr. 43, tel. 611

Tanio

scenka z dekoracjami do sprzedania Wiadomość w Goncu.

BOLE GŁOWY MIGRENE

WYCIĄG Z KAWY USUWA
MIGRENE
WYCIĄG Z KAWY USUWA
MIGRENE
WYCIĄG Z KAWY USUWA
MIGRENE

Magazyn Towarów Białych

Marji Beze

Mieszczący się w mieszkaniu prywatnym w Częstochowie 2 Aleja 20, m. 1.
Poleca po cenach najniższych, nowości seronowe w danym wyborze. Piłna i inne wyroby stale na składzie.

Częstochowska Fabryka TOREBEK PAPIEROWYCH

K. Zabieglński, K. Bankowski i S-ka.

w Częstochowie, ul. Krakowska Nr. 43, telefon Nr. 44
Wyrabia torbki rozmaitych wielkości

„POLONIA”

CZĘSTOCHOWA, 2 ALEJA Nr. 19, — GOZIE TEATR PARYSKI
Na sezon wiosenny, poleca czapki męskie po 40, 45, 50, 75, i wyżej, dziecięce po 20, 4 i 8 droższej kapelusze filcowe krajowych fabryk; do 1 rb. 25 k., i wyżej, kapelusze wiedeńskie i zagranicznych fabryk najnowszych fasonów oraz galanterję damską i dziecięcą w zakresie czapnictwa wchodzącą w elegancję i gustownym wykon. podług najświetlejszych fasonów

DLA OSÓB CIERNIACZYCH NA: Poz. Rad. Med. nr. 2011.
obstrukcje, hemoroidy, katar błony śluzowej, zapalenie krwi do głowy oraz wszelkie choroby zjadliwej, wprost ratującom środkiem są

Szwajcarskie gorzkie sioła dr. Bauera
Sioła to przywracają apetyt i prawidłowe trawienie, oraz wzmacniają organizm. Z dobrym również skutkiem mogą być używane przeciwko wykastom na lewicy i II szczeblu. Ządać w aptekach i składach aptecznych z marką Kogut; pod. 50 k.

merwszorzędny Zakład Artystyczny Rzeźbiarsko-Kamieniarsko-Sztukatorski
Częstochowa Aleja 3-cia dom własny
zystuje od roku 1887. Telefon 2.60.
KRUSZYŃSKI I PROSZOWSKI
WYKONYWA: Rzeźby pomniki, roboty budowlane i kościelne.
Fabryka posadzki cementowej nse hodniki stopni mozaikowych, oraz wszelkich wyrobów z cementu. Ceny przystępne

TEATR FRASCATTI

II Aleja 12 telef. 577.

Dziś w czwartek 13 Czerwca
Walki wszystkie decydujące: Walczą:
Czarna maska który kolwiek z zapaśników konkursu
W** student krakowskiego — **Wildman**
Uniwersytetu
Radames-Spevacek 2-ich klasyznych zapaśników
Von Ivári-Eskale
Poddubny—Sedych

ATRAKCEJE:
1. Znacomity duet Pergamencowych 2. Manipulatorka Talma
3. Tancerz charakt. Garin. 4. Tresura psów pro Luftmanna
Słynna śpiewaczka Warina

Ogłoszenia osobiste.

ZGINEŁA ZONA, jakich mało:
Rzuca się w oczy i ramona!
Mezowi kasę ogniotrwała!
Zabrała przez pomyłkę ona.
Gdy zaginiona kto zobaczy,
Niechaj w **NAGRODĘ** ją zachowa
A zwróci kasę, by z rozpacy
Mąż mógł pić koniak Szustowa!

STARSZY MĘCZYŻNA (w wieku sile)
Ze skłonnością tyca
Chcę resztę życia przeżyć mile
Z towarzyszką życia
Może być panna lub wdowa,
Mieszczka albo dama,
Byle koniaku Szustowa
Nie chciała pić sama.

SZUKAM WSPOLNIKA Z KAPITAŁEM
Pracować będzie mógł z zapalem!
Branża nietrudna, modna, zdrowa
Do spółki koniak pić Szustowa!

Zbrodnicza filantropja.

Co za dziwny tytuł? Należałoby sądzić, że miłosierdzie ludzkie we wszelkich swoich przejawach wogóle, zawsze i wszędzie, godne jest najwyższego uznania i pochwały. A jednak! Przeczytajmy uważnie niniejszy artykuł i wydajmy sąd bezstronny.

Sprawę tę poruszył ostatnio na łamach „Gazety Kieleckiej” dr. M. Zawadzki, a że jest ona aktualną i dla naszej Czystochowy, więc cenne uwagi autora na tem miejscu powtarzamy.

Przed laty kilkunastoma, — zmarła w Kielcach panienka z domu inteligentnego, średniej zaможności, na gruźlicę plucę chroniczną. Po śmierci owej, jednej z wielu nieszczęśliwych ofiar tej okropnej klęski społecznej — pozostała rodzina uważała za właściwe uszczęśliwić biedaków, nie mających pojęcia o zaraźliwości gruźlicy — podarkiem w postaci pozostałej pościeli i bielizny osobistej zmarłej panienki. Podarek ten wręczono rodzinie biednego wyrobnika, złożonej z kilkorga osób. W ciągu ostatnich lat 10-ci u rodziny tej zmarło już dwie córki na gruźlicę: jedna lat 17-tu w szpitalu św. Aleksandra, druga lat 12-tu w domu, jeszcze jedno z pozostałych dzieci również ciężko chore. Co się dzieje z resztą rodziny biednego pracownika — nie wiemy.

Jak nazwać czyn rodziny N. N.? Sądźmy, że bez najmniejszego wahania — nazwać należy „Zbrodniczą formą miłosierdzia”.

Nawet przypuścić nie można, aby owi państwo N. N. ciężko dotknięci strata córki, — nie pojmowali całej grozy choroby gruźliczej i jej zaraźliwości. Również trudno jest przypuścić, świadomo wyrządzonej krzywdy biedakom. Niet była to zwykła nasza nieopatrzność, nieogledność, brak myśli i zastanowienia. Lecz niestety, to wszystko nie zmniejsza bynajmniej całej grozy, autentycznego wypadku, dokładnie stwierdzonego przez piszącego te słowa.

Wzjemy drugi przykład. Umiera osoba z inteligencji na chorobę „raka”, toczącego organizm w ciągu lat wielu, po strasznych wyniszczających cierpieniach. Pozostały mąż, zaliczający się do sfery wyższej inteligencji miejscowej, chciał ofiarować materace, poduszki i kilka sztuk z bielizny, pozostałej po zmarłej — miejscowym biedakom. Ci ostatni, wskutek szczególniejszego trafu, zgłosili się do nas z za-

pytaniem, czy można przyjąć bez obawy podarek? Rzecz prosta, uważaliśmy za właściwe uświadomić biedaków, a przy zdarzonej sposobności nie omieszkałmy ostro zgromić pana inteligenta, chcącego „świadomości” szerzyć tak straszna chorobę, do jakich zalicza się rak. Są to fakty życiowe, zaczerpnięte z bogatego naszego doświadczenia w Kielcach.

Jakaż różnica — między kompletnym analfabetą, niepojmującym całej grozy i niebezpieczeństwa zarazy i bezwiednie szerzącą w ten lub inny sposób chorobę — a wykształconym w uniwersytecie inteligentem, który pojmując całą grozę swego działania — z całą świadomością, — czy też beznamiętną — głupotą przyczynia się do rozpowszechnienia zarazy.

Powstajemy na głupotę naszych bon i nianek, które z całą rozczulającą naiwnością odwijają z powierzonymi — im opiece dziećmi — wystawione w Ogrópcu (przy katedrze miejscowej) ciała zmarłych maluczkich na szkarlatynę i inne choroby zakaźne, — a sami, z całą becznością przewozimy po cichy swoje, chore na kokłusz, gruźlicę, dyteryę itd. w publicznych doróżkach, wysyłanych wagonach drogi żelaznej itp. Ba! — przypominamy sobie jeden fakt, osobiste przez nas obserwowany. Wracając z zagranicy leciała pora. W tymże wagonie jechała bardzo inteligentna osoba z dorastającą synem, powracającym z sanatorium dr. Dłuskiego w Zakopanem. — Chory, bardzo wiele odkasłujący płwociny, miał ze sobą spiłowczak systemu „Eureka”, czy inną. Po napelnieniu tej ostatniej w ciągu drogi — matka chorego z całym czynizmem opróżniła zawartość spiłowczaka pod ławkę wagonu, i na naszą uwagę w tym względzie uczyniona może w tonie choć zaśluzenie, zbyt ostrym, — wybuchła stekiem nieparlamentarnych wyrażań.

Moglibyśmy dodać jeszcze wiele więcej podobnych przykładów, czerpanych z życia, lecz uważamy to za niepotrzebne. I przytoczone wystarczą.

Są i inne formy i przejawy zbrodnicznej miłosierdzia, o których jednak wspomniemy obszerniej innym razem. Do nich zaliczamy: ofiarowanie drobnej monety wraz ze słodyczkami — małymi, miłutkim dziecziwcom na ulicach. Rozpywanie się i roztaczanie opieki ojcowskiej (?) w ogrodach, — skwerach, plantach itd. przez podtatualnych jegomościów — nad zasmolonymi pociechami z noskami nie zupełnie czystymi i suchymi — noszonemi jednak na rękę, lub wożonemi w eleganckich wózkach przez... młode, dobrze zbudowane i urodzive nianki lub mamki... Obserwowaliśmy również głośne zachwyty i roztaczanie ojcowskiej (?) opieki nad starszemi dziećmi, prowadzonemi na spacer przez... przystojne i ładne filirciki bony...

Tak, życie daje nam najwięcej obrazów, niekoniecznie przedstawianych — przez sensacyjne filmy w kinematografach!

Dr. M. Zawadzki.

Bezpartyjni i stronniwni.

„Gazeta Warszawska” rozpoczęła szereg artykułów pod tytułem: „O istocie stronniwni”.

W artykule niepodpisany autor zwalcza często u nas wygłaszany pogląd: — Po co my się mamy dzielić na partje, kiedyśmy powinni wszyscy, w zgodzie jednej sprawy bronić.

„Gazeta Warszawska” odpowiada na to:

„Niema takiego programu, na któryby się wszyscy zgodzili, chyba, gdyby brzmiał on krótko: nic nie robić.

„Otoż dany program działania może zgrupować koło siebie tylko mniejszą lub większą ilość ludzi. Ludzie ci, zgrupowani około jednego programu, działający według jego wskazań, popierający to, co sprzyja jego urzeczywistnieniu, a zwalczający to, co mu przeszkadza, nazywają się stronniwni.”

„Ludzie nie należący do stronniwni, t. zw. bezpartyjni, są albo biernymi widzami dramatu, w którym się przysięgło narodu rozstrzyga, — lub działają dorywczo i bezplanowo, wprowadzają zamęt tam, gdzie jasny plan i konsekwencja są niezbędne, albo też tylko nazywają się bezpartyjni, bo stale popierają to czy inne stronniwnictwo z tą różnicą, że nie zaliczając się do niego, nie biorą odpowiedzialności za jego działanie. Tych ostatnich jest nawet wcale dużo, bo w społeczeństwie polskiem ludzie odpowiedzialności nie lubią”.

Zygzaki.

Hej! swój do swego, panowie bracia!
Takię hasło oddawna rozbrzmiewa po całej ziemi naszej.
Niejeden, słuchając tych wezwań, pomyślał sobie — ha, kiedy tak, to i w naszej Czystochowie nie będzie inaczej... Wieg trza brać się do roboty i służyć sprawie, jak kto może.

Nasi pozakładali to na tym to na owym rynku stragany — z myślą, że 70,000 swoich zamieszkujących Czystochowę od wschodu do zachodu i od południa do północy poprą tę pracę...

Tymczasem na rynku tiok, ale nie przy naszych straganach... Może tam i taniej o grosz... Ale cóż nie imają się ludziska? Często umyślnie zniżają ceny towarów, aby zabić konkurencję, a gdy się to już stanie, wtedy nie o grosz ale o dwa zdrożeje towar, ale o trzy i cztery, a może i więcej...

W ten sposób stracił się odbijać znacznie...

A kto za to zapłaci?
Wy, co do innych biegniecie straganów!
K.

Kursiści w gościnie.

„Dyrektor-zarządzający Towarzystwa „L. J. Borkowski” p. Adolf Wolski, zaprosił słuchaczy 5-dniowych kursów handlowych, urządzanych przez „Towarzystwo rozwoju handlu przemysłu i rzemiosł” do zwiedzenia biur i składów Towarzystwa w Warszawie.

Swych gości (64 osób) przeważnie ze stanu rzemieślniczego i włościańskie go powitał w biurach na Mazowieckiej p. Adolf Wolski przemową, podając historję firmy, podkreślając, że firma powstała z niego, dzięki jednemu tej-giej głowie i niezwykłej pracowitości a wytrwałości założyciela p. Jana Borkowskiego i życząc słuchaczom, aby i oni dopiełi tych wyników, jakimi się poszczycić może założyciel Towarzystwa „L. J. Borkowski”.

Po zwiedzeniu-biur przy ul. Mazowieckiej goście Towarzystwa 19 dorozkami udali się na skład nr. 1 przy ul. Twardej, dalej na skład nr. 2 przy ulicy Kolejowej i nareszcie na nowo- czesnie i imponująco urządzonej skład

nr. 3 na Pradze. Tu goście byli przyjęci przez Towarzystwo podwiceprezkiem, Wszelkich wyjaśnień udzielał zarządający Oddziałem Warszawskim Towarzystwa p. Zygmunt Jastrzębski.

Należy podziwiać, z jakim zaciekawieniem kursiści badali urządzenie i większej polskiej firmy handlowej, notując skrzętnie objaśnienia kierownika wycieczki. Gd kursiści dowiedzieli się że T-wo przyjmuje na praktykę do swych składów kandydatów na kupców prowincjonalnych, natychmiast zgłosiło chęć skorzystania z tak pożytecznej działalności Towarzystwa.

T-wo „L. J. Borkowski” należy się głęboka wdzięczność za obywatelskie i rozumnie stanowiska kupca polskie go.

Z Zawiercia.

Koresp. własna „Gońca Czystoch.”

— Tamowanie ruohu ulicznych.

Przy pierwszym przejeździe kolejowym, gdzie krzyżują się ulice Piłicka z Pocztową i Kościelną, stale przejeżdża jest tamowane z powodu za- trzymaniających się tam dorozek i róż- nych pojazdów, wyciekających na ot- warcie przejazdu kolejowego, który jest 46 razy na dobę zamykany, twierząc wskutek ciągłego ruchu pociągów kolejowych.

Należałoby przeto koniecznie myśleć o tunelu przejazdowym, tymczasem dorozki i różne wozy kowate tak, aby one nie tamowa przejecha przez ulicę, co powod. je bardzo często spóźnienie się pociąg.

— Cmentarz dla cholerycznych.

W Zawierciu istnieje cmentarz dla cholerycznych. przy drodze wiodące do wsi Marciszewa, który obecnie jest bardzo zaniedbany i potrzebuje nowego ogrodzenia. Wartość więc komu wolno, o tem pomyśleć i przed- stawić odpowiednie kroki do zbie- rania składkę na nowe ogrodzenie za- niedbanego cmentarza. Leżą tam przecież ludzie, którzy mają prawo do poszanowania ich szczątków.

Lux.

Z Piotrkowa.

— „Czerwcówka abstynen- tów.

Staraniem tutejszego oddziału To- warzystwa abstynentów „Przyszłość” w niedzielę 21 b. m. będzie się wielka zabawa p. n. „Czerwcówka” w lesie między Uszczynem a Bugajem. Na program złoża się: tańca, zabawa dziecięca, confetti, poczta z konkursem itp. Nadto będzie odegrany obraz sceniczny „Powrót taty”, osnuty na tle ballady A. Mickiewicza. Wiewzo- rem zaś odbędą się popisy chórow, zostaną też spalone ognie bengalskie. Przyłączamy, iż wszyscy sympaty- zujący z celami „Przyszłości” poprą piotrkowian.

Dochód z zabawy przeznaczono na... zalkoholow. G... dla dorozki i 5 k... dla dzieci od lat 5-12. Za przejazd koleją Sulejowską lub wozami, które będą stały w dzień wycieczki na pla- cu Bernardyńskim od godz. 1. dopła- ta oddzielna. St. W.

cy wapno z Sulejowa. Wóz z kołmi przybył do Łasku sam bez woźnicy, którego znalezione potem zabitego. Mordercy na razie nie wykryto.

— Wśród mieszkańców Widady krążyły pogłoski, że z Gutterem razem wyjechał zebrać Piątkowski, który czasami udawał gufionierem, to znów kłusowca. O Gufione mówiono, że jest człowiekiem zamożnym i że ma przy sobie często dużo pieniędzy. Tym razem G. miał 21 rb., które zniknęły. P. morderstwem nigdzie już więcej nie widziano Piątkowskiego. Obecnie przesłała wiadomość z Sieradza, że ujęto zebra, który udaje niemowle i że niewątpliwie jest nim ten sam Piątkowski.

— **Wstrzymanie emigracji do Kanady.**
Z departamentu emigracyjnego w rządzie kanadyjskim rozesłano następującą depesze: Z powodu trudności finansowych na całym świecie i wskutek tego zmniejszenia wielkich robót inwestycyjnych, zdecydował rząd Kanady, że w kraju znajduje się obecnie liczba rzemieślników dostateczna do dalszego prowadzenia wszelkich projektowanych na rok 1914 robót — i stosownie do tego radzi, aby osoby tego rodzaju zajęć i pragnące wyemigrować do Kanady, odłożyły ten zamiar, aż normalne stosunki znowu się ustala.

— **Pijaństwo na stacjach.**
Ministerjum spraw wewnętrznych, opracowało nowe przepisy o nadzorze ze strony żandarmerji kolejowej i policji ogólnej nad bufetami stacyjnymi. Nowe prawo ogranicza warunkowo handel trunkami w bufetach i pozwala na sprzedaż ich jedynie podróżnym.

— **Walka z pijaństwem.**
Główny zarząd akcyzy w celu skutecznej walki z wyszynkiem tajnym, postanowił utworzyć specjalne nagrody dla funkcjonariuszów policji za każde ujawnienie tajnego wyszynku w miastach i wsiach. Oprócz zwykłej, już istniejącej nagrody, policjanci otrzymywać będą od 10 do 15 rb. za każdy oddzielny wypadek. Wydawanie tych nagród ma być wprowadzone od początku sierpnia r. b.

— **Wywóz drzewa.**
Podczas, gdy w r. z. wywóz drzewa do Niemiec rozpoczął się w połowie kwietnia, w r. b. pierwsze trawy przeplęły ganie dopiero w maju. W pierwszym tygodniu przybyło do Torunia 20 tratw zawierających około 14.000 kłoców.

— **Nasi stróż.**
Dochodzą nas liczne skargi na stróżów domów, którzy, polewając ulicę nie zwracają zupełnie uwagi na przechodniów. Nie dalej jak wczoraj p. Wł. Wid, w II Alei przed domem nr. 31 został zreszcie „pokropiony“ wodą, gdy jednak zwrócił uwagę nieostro znużeniu cerberowi, tenże obrzucił go stróżem wymysłów. W sprawie tej winne wejść władze odnośne.

— **Z nowości wydawniczych.**
Od stycznia r. b. ukazuje się miesięcznik p. t. „Zycie polskie“, wydawany przez księgarnię E. Wende i S-ka w Warszawie, a redagowany przez Stanisława Dziękowskiego. Z wydanych do tej pory numerów wybitnie zaznacza się usprawiedliwienie wydawnictwa, a bowiem treść każdego numeru poświęcona jest sprawom interesującym ogół polski, jak: opisom różnych miejscowości, pamiętek i ect. a wszystko bogato ilustrowane przez pierwszorzędną siłę artystyczną, co mieszczy p. t. „Zycie polskie“, stawia słusznie w rzędzie pierwszorzędných czasopism polskich. Treść numeru na maj zawiera w sobie następujące prace: dr. Wł. Rogowski: Zabawa i zabawka, — Zdzisław Kleszczyński: Błaż noc, — Stanisław Dziękowski: Ballardyna Słowackiego z barwnymi i oryginalnymi ilustracjami Ferdynanda Ruszczyca, — Mieczysław Rutkowski: Na złotej sali, — Stefan Kiedrzyński: Zorawie polscy w Paryżu, — Zdzisław Kleszczyński: Ostatnie zwycięstwo, — Gryf: Harcerze, — St. J. Zdobycze i triumfy lotnicwa, — W. Sieroszewski: Jak Gryf—Mostow-

ski budował młyn, — K. Wroczyński: wycinanki warszawskie, — Jerzy Żuławski—prof. Butrym, —Doliwa: pogrzeb Chelmińskiego, —Z. karykatury aktualnej, —Z. biblicznych i księgarskich, —poek, —Marcel: Moda w maju.

— **Dodatkowe planse** — artystyczne: Jan Skotnicki—Jak w bajce. Zabawki. W. Z. Czerny—Trzy kompozycje parryskie i ect. Wszystkie prace literackie opatrzone są ilustracjami.

— **Wzór świadectwa.**
Pan minister handlu i przemysłu zatwierdził wzór świadectwa o wypadkach nieszczęśliwych w fabrykach.

Nadal w świadectwie takim mieścić ma się:

- 1) Data sporządzenia, 2) imię i nazwisko agenta Towarzystwa ubezpieczeń, 3) nazwa i siedziba Towarzystwa ubezpieczeń, do którego należało przedsiębiorstwo, w jakim zdarzył wypadek, 4) imię, nazwisko i adres poszkodowanego, 5) nazwa fabryki ze wskazaniem właściciela lub firmy, 6) data i godzina, kiedy zdarzył wypadek, 7) miejsce, gdzie znajduje się fabryka, 8) okoliczności, towarzyszące wypadkowi, a) czy w samej fabryce, pracowni czy też nawiązaną, b) przy jakich robotach, c) przy jakiej maszynie lub aparacie, d) szczegółowy opis wypadku, 9) rodzaj uszkodzeń; pożądana jest obecność lekarza i stwierdzenie o ile zmniejszyła się zdolność do pracy ofiary wypadku, 10) kiedy poszkodowany przetrwał robotę, 11) czy leczy się w domu, czy też w szpitalu, 12) kiedy zmarł poszkodowany—o ile śmierć nastąpiła przed sporządzeniem świadectwa, 13) imię nazwiska i adresy świadków niezioneń wypadku.

— **Kradzież.**
Wczoraj o godz. 1-tej po poł. podczas procesji skradziono J. Przedpelskiemu srebrny zegarek, wartości 5 rub.

— **Zemdlecie.**
Wczoraj, podczas procesji w II Alei przed domem nr. 38 zemdlala p. J. G. która po wprowadzeniu w podwórwo udało się przeprowadzić do przysio-

— **Z walk we Frascati.**
Wczorajsze nader interesujące cztery walki dały rezultat następujący:

1. Baganz zwycięzył Radamego w min. 40 sek.
2. Wildman zwyc. Sedycha w 21 m.
3. Spevacek zwyc. Pietrzaka w 5 m.
4. Czarna maska zwyc. Christensena w 35 sek.

Z Warszawy.

— 50.000 rb. na cele publiczne.
Wice-prezes 5-go wydziału cywilnego warszawskiego sądu okręgowego ogłosił testament wstępujący zmarłego w tych dniach Teodora Pelczyńskiego. b. rejeanta w Górze Kalwarii. Zapisy na cele publiczne sięgają 50 tysięcy rubli.

Rozmaitości.

Jak utrzymać chleb przez czas długi w stanie świeżym?
Kwestję tę, mającą ważne znaczenie dla gospodyń wiejskich, które znaczniejsze ilości chleba wypiekają zwykle raz na tydzień, starał się wyjaśnić dr. Katz, profesor Instytutu fizykochemicznego w Amsterdamie. Na podstawie, wie liczych doświadczeń, dr. Katz doszedł do przekonania, że można przez dłuższy czas utrzymać chleb w stanie duży, jeśli będziemy go przechowywać w suchym miejscu i to przy wysokiej, lub też wręcz odwrotnie—przy bardzo niskiej temperaturze. Ze zaś w praktyce nie możemy dowolnie rozporządzać znaczną różnicą temperatury, przeto podług słów profesora wystarczy, gdy bochenki chleba przechowywać będziemy w suchej i chłodnej piwnicy, gdyż w takim stanie rzeczy można utrzymać chleb w

stanie świeżym, nawet do dni 14-tu. Gdy zaś pragniemy tak przechowane pieczywo otrzymać w stanie zupełnej świeżości, wówczas zaleca się obmyć bochenek zimną wodą i wstawić go na krótki czas do gorącego pieca. W ten sposób otrzymujemy chleb, jak gdy by świeżo upieczony.

Strajk głodowy sufrażystek.
Większa część aresztowanych sufrażystek odmówiła podania swych nazwisk, skutkiem czego dla sprawdzenia ich tożsamości przewieziono je do Grand Jury. Ponieważ od kilku dni poszcza, są w bardzo niednym stanie, zupełnie osłabione, ledwo chodzą i mówią z trudnością. Frida Seham, obrazoburczyni, która niedawno temu w Galerji Narodowej uszkodziła pięć obrazów, została skazana na sześć miesięcy więzienia, druga sufrażystka, która zabawiała się wybiciami okien, na cztery miesiące więzienia. Większa ich część odmówiła odpowiedzi. Jedna sufrażystka, oparta o ramię dozorczyńni, mówiła bez związku, druga darła na sobie suknie, krzycząc i uciekając, jakby w napadzie manji przesławowej. W kwatrze sufrażystek w Kingsway policja znalazła młoty, siekiertki, siedm worków z kamieniami i proskrypcyjną listę muzeów, poczynając od „British Muzeum“, a skończywszy na bibliotece Holborna. Prócz tego znaleziono do kładną listę posterunków policyjnych, godziny ich zmiany i czas, kiedy muzea są najmniej strzeżone.

Skon wynalazy „mauzerów“.
W Oberdorfie zmarł w 76-ym roku życia, Paweł Mauser, główny dyrektor fabryki broni „Mauser A. G.“, nestor niemieckiego przemysłu broni i wynalazca karabinów, obecnie używanych przez niemiecką armję. Był on synem puszkarza i karierę rozpoczął, jako uczeń puszkarza. Współ z bratem, 7Wilhelmem, wynalazył w r. 1863 model broni odtłocowej, która poszła w świat pod imieniem swych wynalazców. Po stworzeniu „mauzerów“, Paweł Mauser nie ustawał w pracy nad doskonałeniami broni palnej, a więc pistoletów, rewolwerów—jak już wspominaliśmy —karabinów —1871

Rozpowszechnienie mauzerów jest znaczne. Wkrótce po Niemczech korzystał z nich zaczęła Turcja, Hiszpanja, Seryja, Szwecja, Chiny i Stany Zjednoczone.

Paweł Mauser, udekorowany wielo orderami i posiadający obfitość tytułów honorowych, należał od r. 1898 do 1903 do parlamentu niemieckiego.

Humor i satyra.
W skłopie.
— Proszę pana, czy aby ten fason kółnierzyka jest modny?
— Ostatnie słowo mody, ja sam od trzech lat noszę ten sam fason!

Dobra żona.
— Wiesz, Janiu, mój mąż potrafi pisać do mnie tak cudowne listy, że zawsze mi żal, ilekroć mąż już wraca z podróży.

Na ulicy.
— Taka jeszcze rzeka kobieta i nie może pójść do pracy... do prania, lub bawienia dzieci!
— Proszę łaski pana, kiedy ja sobie więcej udebrzę przez pół dnia, niż mi zapłaca za pranie przez dzień cały.

Sposób do życia.
— Powiedz mi, z czego ty właściwie żyjesz?
— Jakto z czego? Jestem członkiem 25 kas pożyczkowo-oszczędnościowych i z każdej wziętem od 300—600 rb.

— No, dobrze, ale co będzie dalej?
— Co ma być? Co miesiąc powstaje nowa kasa i ja co miesiąc biorę nową pożyczkę?
— A z czegoż ty możesz je spłacać?
— Właśnie, że nie mogę i dlatego wcale nie spłacam.

Niezporozumienie w cukierni.
Gość. — Gdzież jest ta kuchenka!
Kuchner. — U nas się, proszę pana, nie dam nie wpuszczać!

Bezwartościową imitację i falsyfikaty zawierają te wszystkie pudełka które nie są zaopatrzone w niebieską banderolę z rosyjskim napisem oraz u dołu na pokrywce pudełka nie mają zamieszczonej firmy **Dr. Bayer & Tarsa Budapest.** Pudełko 65 kop. we wszystkich aptekach.

W Zakopanem

Pensjonat dla dzieci od lipca do 1 W rze śnia
Przy szkole imienia Staszycza, ćwiczenia fizyczne, pogadanki przyrodnicze i wycieczki pod kierunkiem Nauczycieli. Odzywno odpowiednio Opieka lekarska Nauka i do ządanie. Adres. ul. Sienkiewicza gmach szkolny Z. Praussowa

Meble
Lustra wszelkiego rodzaju zawsze gotowe na składzie własnego wrobu i używane komoda, otomana, biurko i umywalka. Aleja 1 Nr. 15 Glinicki. 081—

Oprawa
obrazów tania poleca księgarnia M. Lipskiej

Sprzedam
foiwarę z dobytkiem żywym i martwym w bardzo dobrym położeniu tania a także w dziedzi wiadomości o sprzedaży domów ogrodów, majątków dużych i małych ul. Szkol na 27 A. Koper 1421

Kefir leczniczy
z apteki A. Wiśnińskiego dostac można w mleczarni Żwiastowskiej 2 Aleja 32 i w parku.

Lampa
wisząca ze słownego pokoju do sprzedania. Wiadomość w Gońcu

Dom
dochodowyw środkami do sprzedania na dogodnych warunkach wiadomość Polak Jagosńskiego 18 wprost Teatralnej 1499

Do odstąpienia
drugorzędna restauracja na prowincji urządzone z komfortem. Wiadomość w Częstochowie Krakowska 14. marzecnia. 24

Plac
do sprzedania przy ul. Szkolnej od 25 stop. lok. Stanisław Bzowski ul. Cienna telefon Nr. 326. 1413—

Udział
tekcyj i przysposobienia do egzaminu na rólne świadectwa. Adres 2 Aleja 24 m. 10 Nikolajczuk 1471 I

Umywalka
z blatem marmurowym maszyną do szycia, ręczna, kołyska, żelazna huśtawka pokojowa do sprzedania 2 Aleja 24 m. 5. od 9—12 rano.

Stodola
murowana nowa przy ul. Kiedrzyńskiej do sprzedania Wład. Centralna 5 u Gospodarna

Letnie
mieszkanie są do wynajęcia familijnie i pojedynczo z possjonalem. Miłośność teatru i uroda otoczenia odległa 2 i pół wioroty. Wiadomość Kamocki Kocozowy przez Kamiński W. W. Drog. 2723

Zginął paszport
wydany z gm. Kazimierza Duża pow. Pinchowski Kleciejcegub. na Imię Klecieja Palara

Ważna
jest freobłanka do siedmioletniego dziecka Biltsza wiadomość w kancelarje Angielskiego

Urządzenie
sklepowe sprzedam. Wiadomość w Gońcu. 14373

Krawcowa
poszukuje szycia na wsi lub inego zajęcia. Adres: ul. Krakowska i sklep bjalawy Zaskórski. 1476

Zginął
paszport wydany przez gm. Letów pow. Włoszczowski na Imię Marjanny Luda.

Rower
za 20 rubli sprzedam. Wileńsk 20 sklep. 1465